

„ZUŠ Brusno tvorivo víkala jar“

Veľkonočné sviatky sú nie len kresťanským sviatkom, ale aj predzvesťou jari, sú považované za čas osláv, veselosti a podobne ako viaceré sviatky, aj Veľká noc sa preniesla aj mimo cirkvi. Dnes je komerčne dôležitá, viaže sa na viaceré zvyky, no tie si vyžadujú buď nákup alebo vlastné úsilie, ktoré prezentovali na workshope výtvarníci Základnej umeleckej školy v Brusne.

Tento rok pripadla Veľká noc na prvý aprílový týždeň, hoci počasie nebolo ani trochu jarné, pedagógovia a žiaci Zuš Brusno si na konci marca vytvorili vlastnú farebnú jarnú atmosféru v kultúrnom dome v Brusne. Ako sme privolávali jar my, výtvarníci? Samozrejme veselo, tvorivo - workshopom! Práve preto, aby by sme deti odlákali od nákupov napr. veľkonočných ozdôb, pohľadníc, kraslíc, aby sme deti na chvíľku odpútali od tabletov a televízorov, pripravili sme pre nich nápadité aktivity, ktoré zamestnávajú nielen ruky, oči, ale aj myseľ. Nie len žiaci Základnej umeleckej školy, ale aj rodičia detí, rodinní príslušníci a široká verejnosť mali možnosť priučiť sa niektorým výtvarným technikám a vlastnoručne si vyrobiť korbáč, či vyzdobiť vajíčko. Kto si postupy dobre zapamätal, s nápaditými aktivitami mohol pokračovať aj doma. Čo sme vlastne spoločne vyrábali?

Na Veľkonočný pondelok je dávnou tradíciou hodovanie, polievanie, šibanie, k tomu patrí samozrejme korbáč. Muži a chlapci chodia po domácnostiach, polievajú vodou alebo aj vyšibú ženy a dievčatá z vrbového prútia ručne vyrobeným korbáčom. Ten môže byť upletený z ôsmich, dvanástich alebo až dvadsiatich štyroch prútov, zvyčajne je dlhý od pol metra do dvoch metrov. Rukoväť sa vypletá a opačný koniec sa zdobí farebnými stužkami. Tradičnú techniku pletenia korbáčov predstavil na workshope pán učiteľ Michal Uhrík.

Polievačov, šibačov počas sviatkov ženy obdarúvajú vajíčkami, ktoré sa ozdobením stávajú kraslicami. Kraslice sú už od minulosti symbolom jari, nového života prebúdžajúceho sa prvého ročného obdobia, tepla a svetla, ale aj sily a dokonca aj ochrany jeho majiteľov. Vajíčko obsahuje zárodok života, v mnohých kultúrach je symbolom plodnosti, života a vzkriesenia. V súvislosti s ľudovou tradíciou vznikol zvyk ozdobovať vajíčka a to rôznymi spôsobmi. Napríklad servítková technika, známa ako

decoupage, je spôsob dekorácie najrôznejších predmetov z dreva, plastu, terakoty, kovu, porcelánu, textilu a i. Podstatou je vystrihnúť zo servítky motív a potrieť vajíčko buď špeciálnym lepidlom s lakom určeným na túto techniku, alebo obyčajným disperzným lepidlom. Používame trojvrstvové servítky so vzorom, pričom na nalepenie postačí najvrchnejšia farebná vrstva. Vajíčko tak vyzerá, ako by motív bol precízne na ňom namaľovaný. Na urýchlenie práce použijeme sušič na vlasy a vajíčko bude suché raz-dva.

Ozdobiť vajíčko možno aj maľovaním a to rôznymi farbami, od prírodných (vyvarenie v cibulovej šupke) až po akrylové farby, ktoré po zaschnutí zanechávajú na povrchu aj lesk.

Keď sa pri práci nejaké to vajíčko podarí rozbiť, netrápte sa, škrupinky predsa môžeme využiť ako ornament, ktorý je napríklad typický pre ďalšiu techniku zdobenia - mozaiku (ukladanie kamenných či sklenených a iných kúskov na povrch predmetu). Postačí teda ďalšie vajíčko, na ktoré nalepame škrupinky, prilepíme ich tekutým lepidlom a napodobenina mozaiky je hotová. Efektne pôsobia kontrastné farby – napr. hnedé škrupinky na bielom

vajíčku, alebo biele škrupinky na farebnom vajíčku.

Najčastejšou technikou zdobenia vajíčok je vosková technika. Na prácu potrebujeme pomôcky ako voskové farbičky, kúsok sviečky - parafínu, čajové sviečky, sklenený pohár, a mištičky, v ktorých nahrievame vosk.

Na workshope ste mali možnosť vidieť dve možnosti, ako si vyrobiť domácu pomôcku na ohrievanie vosku (pomocou starých lyžíc alebo pomocou drôťov a kovových vrchnáčikov), ktoré prezentovali pani učiteľky Lenka Kostúrová a Ivica Handlovská. Na kreslenie voskových vzorov na vajíčko posluží špendlík s väčšou hlavičkou zapichnutý v ceruzke. Ak budete techniku skúšať doma, potrebujete len nápad na nanášaný motív, rýchlosť a hlavne trpezlivosť!

Trpezlivosť a fantázia sa rovnako zídu aj pri zdobení vajíčok obliepaním farebnými niťami. Tenšie, či hrubšie nite, špagát alebo vlna je vďačným materiálom na farebné dekorovanie vajíčok. K tomu potrebujete už len tekuté lepidlo.

Kus voňavej prírody priniesla na workshop aj pani učiteľka Andrea Ličková, s ktorou si žiaci mohli vyzdobiť drevené klátičky ľubovoľnou technikou.

Dve tvorivé hodinky nám rýchlo ubehli, v kultúrnom dome za ten čas vzniklo veľmi veľa pekných výrobkov, ktoré si ich tvorcovia zobrali domov. Svedčia o tom mnohé fotografie, na ktoré sme si výrobky zvečnili. Sme radi, že sme pritiahli toľko záujemcov o tvorivé aktivity, žiakov zo školského klubu v ZŠ s MŠ Brusno, rodičov detí, starých rodičov ale aj najmladších predškolákov z Brusna i Nemeckej.

Aj touto cestou ďakujeme všetkým účastníkom workshopu a veríme, že sme aspoň na chvíľu inšpirovali malých, či veľkých do vlastnej jarnej tvorby.

Ivica Handlovská